





กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
DEPARTMENT OF HEALTH SERVICE SUPPORT

คู่มือการปฏิบัติงาน
(Work Manual)


กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ
กระบวนการพัฒนาระบบเฝ้าระวังสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ
SOP-HSS-MRD-P-0303

ผู้รับผิดชอบ 
(นางจิรนนท์ ปัทม)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

ทบทวนโดย 
(นางประไพ ตรีกาลนนท์)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพ.

อนุมัติโดย 
(นางนลินา ตันตินิรามย์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ

ฉบับที่ ๑

แก้ไข/ปรับปรุงครั้งที่ ๐

วันที่บังคับใช้ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สถานะเอกสาร ควบคุม

มาตรฐานคู่มือการปฏิบัติงาน กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ	กระบวนการพัฒนาระบบเฝ้าระวังสถานพยาบาล		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS-MRD-P-0303	ฉบับที่ ๑	แก้ไขครั้งที่ ๐
	วันที่บังคับใช้ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	หน้า ๒	จาก ๖

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
๑. วัตถุประสงค์	๓
๒. ฝั่งกระบวนการทำงาน	๓
๓. ขอบเขต	๔
๔. ความรับผิดชอบ	๔
๕. คำจำกัดความ	๔
๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๕
๗. กฎหมาย มาตรฐาน เกณฑ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๕
๘. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	๖
๙. การจัดเก็บและการเข้าถึงเอกสาร	๖
๑๐. ระบบการติดตามและประเมินผล	๖
๑๑. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง	๖
๑๒. ภาคผนวก	๖

มาตรฐานคู่มือการปฏิบัติงาน กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ	กระบวนการพัฒนาระบบเฝ้าระวังสถานพยาบาล		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS-MRD-P-0303	ฉบับที่ ๑	แก้ไขครั้งที่ ๐
	วันที่บังคับใช้ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	หน้า ๓	จาก ๖

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างกลไกการเฝ้าระวังสถานพยาบาลภาคเอกชน ให้แก่เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ให้เป็นทีมสังเกตการณ์ ร่วมเป็นหูเป็นตา แจ้งเบาะแสและเฝ้าระวังสถานพยาบาลกลุ่มเสี่ยงให้มีมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด

๒. ผังกระบวนการทำงาน

ลำดับ	ขั้นตอน	จุดควบคุมความเสี่ยง	ข้อกำหนดของกระบวนการ	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	บทบาทร่วม	มาตรฐานเวลา (นาที ชั่วโมง)	ผู้รับผิดชอบ
๑	Start						กลุ่ม คส.
๒	สำรวจและจัดทำข้อมูลเครือข่ายบุคลากร กลุ่มเป้าหมายร่วมกับพื้นที่			อสส.สำนักอนามัย กทม.		๑,๔๔๐ นาที	กลุ่ม คส.
๓	จัดทำองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวังฯ สถานพยาบาล		ถูกต้อง เป็นประโยชน์	อสส.สำนักอนามัย กทม.		๓,๓๖๐ นาที	กลุ่ม คส.
๔	เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวังฯ		ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	อสส.สำนักอนามัย กทม.		๓,๓๖๐ นาที	กลุ่ม คส.
๕	เขียนโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการเฝ้าระวังฯ					๖,๗๒๐ นาที	กลุ่ม คส.
๖	เสนอโครงการต่อผู้บังคับบัญชาลงนาม					๓,๓๖๐ นาที	กลุ่ม คส.
	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> ปรับปรุง แก้ไขให้ถูกต้อง </div>						
๗	จัดอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการเฝ้าระวังฯ			อสส.สำนักอนามัย กทม.		๔๘๐ นาที	กลุ่ม คส.
๘	ประเมินผล/สรุปผล			อสส.สำนักอนามัย กทม.		๑๐,๐๘๐ นาที	กลุ่ม คส.
๙	END						
รวม						๒๘,๘๐๐ นาที (๔๘๐ ชั่วโมง)	

มาตรฐานคู่มือการปฏิบัติงาน กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ	กระบวนการพัฒนาระบบเฝ้าระวังสถานพยาบาล		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS-MRD-P-0303	ฉบับที่ ๑	แก้ไขครั้งที่ ๐
	วันที่บังคับใช้ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	หน้า ๔	จาก ๖

๓. ขอบเขต

ปัจจุบันมีสถานพยาบาลภาคเอกชนยื่นขออนุญาตเปิดกิจการสถานพยาบาล ทั้งประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน และประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งสถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (คลินิก) ทั่วประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลมีมากกว่า ๓๗,๕๖๑ แห่ง และในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนสถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (คลินิก) ทั้งสิ้น ๗,๙๒๘ แห่ง (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, ๒๕๖๗) ในขณะที่เดียวกันพบว่าสถิติเรื่องร้องเรียน ๓ ปีย้อนหลังของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ก็มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้นการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่รัฐเพียงฝ่ายเดียวในการพิจารณาอนุญาตฯและกำกับเฝ้าระวังสถานพยาบาลภาคเอกชน ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามความเติบโตทางเศรษฐกิจ สุขภาพ อาจไม่เพียงพอในการควบคุมกำกับมาตรฐานของสถานพยาบาลให้มีประสิทธิภาพได้ จึงจำเป็นต้องมีแกนนำ หรือเครือข่ายภาคประชาชน ร่วมสังเกตการณ์หรือเฝ้าระวังสถานกลุ่มเสี่ยงภาคเอกชน ให้มีมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้ได้รับบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการพัฒนาทั่วโลก และจัดทำแนวทางเฝ้าระวังสถานพยาบาลภาคเอกชน ให้แก่เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร

๔. ความรับผิดชอบ

- ๔.๑ ผู้อำนวยการกองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ
 - มีบทบาทหน้าที่ พิจารณานุมัติ /สั่งการ/ให้ความเห็นชอบในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการต่างๆ และให้คำแนะนำต่างๆ ตามที่เห็นสมควร
- ๔.๒ หัวหน้ากลุ่ม/ ฝ่าย/ กลุ่มงาน
 - มีบทบาทหน้าที่พิจารณาเสนอขอความเห็นชอบจากผู้บริหาร สรุปรายงานผลการดำเนินงานในกลุ่มงานเสนอแจ้งให้ผู้บริหารทราบ เพื่อหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขได้อย่างเหมาะสม
- ๔.๓ ผู้ปฏิบัติงานมีบทบาทหน้าที่
 - ๔.๓.๑ รวบรวมวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล
 - ๔.๓.๒ ดำเนินการให้คำปรึกษาตามประเด็น
 - ๔.๓.๓ รวบรวมประเด็นเพื่อปรับปรุงงาน

๕. คำจำกัดความ

เครือข่าย หมายถึง กลุ่ม บุคคล หรือองค์กรที่ดำเนินงานด้านการเฝ้าระวังบริการสุขภาพเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร (อสส.) เครือข่ายองค์กรผู้บริโภค เป็นต้น

เฝ้าระวัง หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบ และการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานเชิงรุก ของเครือข่ายที่เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะให้ดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

สถานพยาบาล หมายถึง สถานพยาบาลตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) ที่มีลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาลให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การประกอบโรคศิลปะ หมายถึง การประกอบวิชาชีพที่กระทำ หรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์ เกี่ยวกับการตรวจโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ การผดุงครรภ์ (อ้างอิงจาก มาตรา ๔ พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรฐานคู่มือการปฏิบัติงาน กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ	กระบวนการพัฒนาระบบเฝ้าระวังสถานพยาบาล		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS-MRD-P-0303	ฉบับที่ ๑	แก้ไขครั้งที่ ๐
	วันที่บังคับใช้ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	หน้า ๕	จาก ๖

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ สำรวจและจัดทำข้อมูล เครือข่ายบุคลากร กลุ่มเป้าหมายร่วมกับพื้นที่

๑. สำรวจเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เช่น เครือข่ายภาคประชาชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร (อสส.) เครือข่ายองค์กรผู้บริโภค เป็นต้น

๒. คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ในการพัฒนาศักยภาพระบบเฝ้าระวังสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ ๒ จัดทำองค์ความรู้การเฝ้าระวังสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ

๑. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ปัญหา สถิติข้อมูลสถานพยาบาลที่ได้รับการอนุญาต ประกอบกิจการและดำเนินการฯ สถิติเรื่องร้องเรียนที่ผ่านมา

๒. จัดทำสื่อ / องค์ความรู้การเฝ้าระวังสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะสำหรับสื่อสารให้สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ ให้กับบุคลากรกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๓ เผยแพร่องค์ความรู้การเฝ้าระวังสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะให้กับเครือข่าย

กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะโดยกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการสุขภาพ เผยแพร่ องค์ความรู้การเฝ้าระวังสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะให้กับเครือข่าย ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ และกลุ่มไลน์ เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข (อสส.) กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ ๔ จัดทำโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการเฝ้าระวังและการประกอบโรคศิลปะ

จัดทำโครงการ และขออนุมัติดำเนินโครงการ เพื่อเสนอผู้อำนวยการและการประกอบโรคศิลปะ ลงนามในโครงการ

ขั้นตอนที่ ๕ เสนอผู้บังคับบัญชาลงนาม

ขั้นตอนที่ ๖ จัดอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการเฝ้าระวังและการประกอบโรคศิลปะ

๑. ประสานงาน และเตรียมดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น วิทยากร ผู้เข้าร่วมโครงการ สื่อวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

๒. จัดทำหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมการอบรมฯ และหนังสือเชิญวิทยากร

๓. ดำเนินโครงการตามที่กำหนด และประเมินองค์ความรู้กลุ่มเป้าหมายก่อนการอบรมฯ

ขั้นตอนที่ ๖ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการและสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา

๑. ประเมินองค์ความรู้กลุ่มเป้าหมายหลังการอบรมฯ

๒. สรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา

๗. กฎหมาย มาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. แนวทางการเฝ้าระวังสถานพยาบาลกลุ่มเสี่ยง และมาตรฐานสถานพยาบาลที่ต้องรู้

มาตรฐานคู่มือการปฏิบัติงาน กองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ	กระบวนการพัฒนาระบบเฝ้าระวังสถานพยาบาล		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS-MRD-P-0303	ฉบับที่ ๑	แก้ไขครั้งที่ ๐
	วันที่บังคับใช้ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	หน้า ๖	จาก ๖

๘. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

-

๙. การจัดเก็บและเข้าถึงเอกสาร

-

๑๐. ระบบการติดตามและประเมินผล

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ก่อนและหลังการอบรม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ Paired Simple T-test